

Dictadures i Democràcies al Segle XX

Codi: 100383

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Martí Marin Corbera

Correu electrònic: Marti.Marin@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha

Objectius

L'assignatura té per objectiu l'anàlisi de les relacions entre dictadura i democràcia en el segle XX, tant en el nivell de les relacions internacionals entre estats governats per diferents sistemes polítics d'un i altre signe, com en el nivell del desenvolupament polític interior. El fil conductor serà la utilització de l'exemple dels Estats Units d'Amèrica del Nord com a model de democràcia, la seva evolució interna i les seves relacions internacionals.

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.

3. Identificar i utilitzar apropiadament fonts d'informació per a la recerca històrica, especialment sobre règims polítics contemporanis.
4. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
7. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
8. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
9. Sintetitzar críticament les diverses explicacions historiogràfiques sobre l'aparició i l'evolució dels règims polítics en l'època contemporània.
10. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
11. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

Introducció: dictadures i democràcies, conceptes generals.

1. La construcció dels EE.UU. en el segle XIX.
2. Els EE.UU. en el món d'Entreguerres.
3. *América* en els escenaris asiàtic i llatinoamericà fins a la II Guerra Mundial (dictadures i democràcies).
4. La II Guerra Mundial: el punt d'inflexió.
5. La Guerra Freda: el somni d'un imperi universal *consentit*.
6. Epíleg: de la supremacia al caos (de 1991 als nostres dies)

Metodologia

L'examen se centrarà en l'anàlisi de materials i es podrà efectuar amb apunts, llibres i suport informàtic.

L'article tindrà com a objecte d'estudi un film de ficció, duna llista preestablerta que estarà disponible des del primer dia del curs al Campus Virtual.

El treball de dimensions reduïdes tractarà sobre un dels temes d'un llistat preestablert que estarà disponible des del primer dia del curs al Campus Virtual.

En funció de l'evolució del curs se seleccionaran, com a màxim, tres textos significatius d'època i de caràcter breu, de lectura obligatòria. A l'examen s'hi podrà fer referència.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	45	1,8	3, 5, 6, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	2, 3, 5, 6, 7, 10
Tipus: Autònomes			
Elaboració d'un article (30.000 caràcters)	15	0,6	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10

Elaboració d'un treball de dimensions reduïdes (10.000 caràcters)	5	0,2	1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11
Estudi personal	40	1,6	1, 3, 4, 9
Lectura de textos	8	0,32	1, 4, 9

Avaluació

En el moment de realització/lliurament de cada activitat avaluativa, el professorat informará (Moodle, SIA) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Totes les activitats d'avaluació seran reavaluables de forma independent, mantenint el seu pes en la nota total.

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració d'un article (30.000 caràcters)	35%	15	0,6	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10
Elaboració d'un treball de dimensions reduïdes (10.000 caràcters)	15%	5	0,2	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11
Examen	50%	2	0,08	2, 3, 4, 9, 10

Bibliografia

Manuels i obres generals i col·lectives sobre història universal del segle XX:

ALDCROFT, D.H.; *De Versailles a Wall Street, 1919-1929*; KINDLEBERGER, C.P.; *La crisis económica, 1929-1939*; MILWARD, A.S.; *La Segunda Guerra Mundial, 1939-1945*; VAN DER WEE, H.; *Prosperidad y crisis. Reconstrucción, crecimiento y cambio, 1945-1980*, vols.3 a 6 de la "Historia Económica Mundial del Siglo XX", Crítica, Barcelona, 1986.

HOBBSAWM, E.; *Historia del Siglo XX*, Crítica, Barcelona, 1995.

KRUGMAN, Paul; *El internacionalismo "moderno". La economía internacional y las mentiras de la competitividad*, Crítica, Barcelona, 1997.

LEFFLER, M.P. & PAINTER, D.S. (eds.); *Origins of the Cold War. An International History*, Routledge, Nova York/Londres, 2005 ed.revisada i augmentada [1994].

LEFFLER, M.P. i WESTAD, O.A. (eds.), *The Cambridge History of the Cold War*, 3 vols., Cambridge University Press, 2010

VEIGA, F., *El desequilibrio como orden. Una historia de la Posguerra Fría, 1990-2008*, Alianza, Madrid, 2009.

VEIGA, F.; DA CAL, E.U.; DUARTE, Á., *La paz simulada. Una historia de la Guerra Fría*, Alianza, Madrid, 1997.

WESTAD, O.A.; *The Global Cold War*, Cambridge University Press, 2007.

Manuels sobre història del Estats Units:

ADAMS, W.P.; *Los Estados Unidos de América*, Siglo XXI, Madrid, 1977.

JONES, M.A.; *Historia de Estados Unidos, 1607-1992*, Cátedra, Madrid, 1996.

Àsia Oriental:

BEASLEY, W.G., *Historia contemporánea de Japón*, Alianza, Madrid, 1995.

BICKERS, R.; *Out of China. How the Chinese Ended the Era of Western Domination*, Allen Lane, London, 2017.

Chung, D.; *Élitist Fascism. Chiang Kai-shek's Blueshirts in 1930s China*. Ashgate, Aldershot, 2000.

CLARK, D.N., *Living Dangerously in Korea. The Western Experience*, Eastbridge, Norwalk, 2003.

DALLOZ, J.; *La guerre d'Indochine, 1945-1954*, Du Seuil, París, 1987.

Eastman, L.I.E.; *The Abortive Revolution. China under Nationalist Rule, 1927-1937*, Harvard University Press, Cambridge, 1990.

GERNET, J.; *Le Monde Chinois. 3. L'époque contemporaine. Xxème. Siècle*, Armand Colin, París, 2005.

GRAVEREAU, Jacques; *Le Japon au XXème Siècle*, Du Seuil, París 1993.

HALL, M.K.; *La guerra del Vietnam*, Il Mulino, Bologna, 2003.

JIAN, C.; *La China de Mao y la Guerra Fría*, Paidós, Barcelona, 2005.

La Unió Soviètica i el Bloc de l'Est:

LEFFLER, M.P.; *La guerra después de la guerra. Estados Unidos, la Unión Soviética y la Guerra Fría*, Crítica, Barcelona, 2008.

MEYER, J.; *Rusia y sus imperios (1894-2005)*, Tusquets, Barcelona, 2007.

MINER, S.M., *Stalin's Holy War. Religion, Nationalism, and Alliance Politics, 1941-1945*, University of North Carolina Press, 2003.

NAIMARK, N. & GIBIANSKII, L. (eds.), *The Establishment of Communist Regimes in Eastern Europe, 1944-1949*, Westview Press, Boulder (Colorado), 1997.

POWASKI, R.E.; *La Guerra Fría: los Estados Unidos y la Unión Soviética*, Crítica, Barcelona, 2000.

ZUBOK, V.M. & PLESHAKOV, C., *Inside the Kremlin's Cold War. From Stalin to Khrushchev*, Harvard College, 1996.

ZUBOK, V.M., *Un imperio fallido. La Unión Soviética durante la Guerra Fría*, Crítica, Barcelona, 2008.

Europa Occidental:

ALEXANDER, G.M., *The Prelude to the Truman Doctrine. British Policy in Greece, 1944-1947*, Clarendon Press, Oxford, 1982.

CHARLE, C.; *La crise des sociétés impériales. Allemagne, France, Grande-Bretagne, 1900-1940*, Seuil, París, 2001.

Gerwarth, R.; *Los vencidos. Por qué la I Guerra Mundial no terminó del todo (1917-1923)*, Galaxia Gutenberg, Barcelona, 2017.

JUDT, T.; *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*, Taurus, Madrid, 2006.

KERSHAW, I.; *Descenso a los infiernos. Europa, 1914-1949*, Crítica, Barcelona, 2016.

LOWE, K.; *Continente salvaje. Europa después de la Segunda Guerra Mundial*, Galaxia Gutenberg, Barcelona, 2015.

MAZOWER, M.; *La Europa negra. Desde la Gran Guerra a la caída del comunismo*, Barlin Libros, Madrid, 2018.

TOOZE, A.; *El diluvio. La Gran Guerra y la reconstrucción del Orden Mundial (1916-1931)*, Crítica, Barcelona, 2018.

Amèrica Llatina:

BETHELL, L. (ed.); *Historia de América Latina*, diversos vols., Crítica, Barcelona, 1992.

CARMAGNANI, M.; *Estado y sociedad en América Latina, 1830-1950*, Crítica, Barcelona, 1992.

SKIDMORE, T.E. i SMITH, P.H.; *Historia contemporánea de América Latina. Siglo XX*, Crítica, Barcelona, 1999.

Orient Mitjà:

AL-RASHEED, M.; *Historia de Arabia Saudí*, Cambridge Univ. Press, 2003.

CORM, G.; *Le Proche-Orient éclaté, 1956-2003*, Gallimard, París, 2002.

KEDDIE, N.R.; *El Irán Moderno*, Vértice, Barcelona et al, 2007.

PAPPE, I.; *Historia de la Palestina Moderna. Un territorio, dos pueblos*, Akal, Madrid, 2007.

SAYIGH, Y. i SHLAIM, A.; *Cold war and the Middle East*, Clarendon Press, Oxford, 1997.

SHLAIM, A. i ROGAN, E.L. (eds.); *La guerra per la Palestina. Riscrivere la storia del 1948*, Il Ponte, Bologna, 2004.

TRIPP, Charles, *Historia de Iraq*, Cambridge University Press, 2003.

VIORST, M.; *Tormenta en Oriente Próximo. El choque entre el oriente musulmán y el occidente cristiano*, Debate, Barcelona, 2006.

Àfrica:

HUBAND, M.; *África después de la Guerra Fría: la promesa rota de un continente*, Paidós, Barcelona, 2004.

MARTÍNEZ CARRERAS, J.U.; *África subsahariana, 1885-1990. Del colonialismo a la descolonización*, Síntesis, Madrid, 1993.

WESSELING, H.L.; *Divide y vencerás. El reparto de África (1880-1914)*, Península, Barcelona, 1999.

La II Guerra Mundial:

BOURKE, J.; *La Segona Guerra Mundial. Història de les víctimes*, Empúries, Barcelona, 2003.

CALVOCORESSI, P. / WINT, G.; *Guerra total*, 2 vols., Alianza, Madrid, 1979.

COLLOTTI, E.; *L'europa nazista. Il progetto di un nuovo ordine europeo (1939-1945)*, Giunti, Florència, 2002.

LOWE, K., *El miedo y la libertad. Como nos cambió la Segunda Mundial*, Galaxia Gutenberg, Barcelona, 2017.

PARKER, R.A.C.; *Historia de la Segunda Guerra Mundial*, Prensas Universitarias de Zaragoza, 1998.

TOOZE, A.; *The Wages of Destruction. The Making and Breaking of the Nazi Economy*, Penguin Books, London et al, 2007.

Societat, política i cultura als EE.UU.:

ISENBERG, N.; *White Trash. The 400-Year Untold History of Class in America*, Atlantic Books, London, 2016.

LEFFLER, M.P.; *A Preponderance of Power. National Security, Truman Administration and the Cold War*, Stanford University Press, 1992.

PETIGNY, A.; *The Permissive Society. America, 1941-1965*, Cambridge University Press., 2009.

Sèries documentals:

- Pat MITCHELL & Jeremy ISAACS (eds.), *Cold War*, 1998, CNN, 24 episodis. Consultable en versió original a: <https://www.youtube.com/watch?v=22KIQ1QNnhE&list=PL3H6z037pboGWTxs3xGP7HRGrQ5dOQdGc> i doblada en castellà a:

https://www.youtube.com/watch?v=IXeNFCTfbU0&index=1&list=PLqAiJ3i-9oRq5E1FfC1dayk1Q6jdau_46

- John ELSE, *The Great Depression*, 1993, Blackside, 7 episodis. Consultable en versió original a:

<https://www.youtube.com/watch?v=VjH4pCatx0I&list=PLNKKKWWQywFNZh4xL9Okf3xkZc0g0spND>